

DB-001-001436

Seat No. _____

B.A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May - 2015

Gujarati (Core) Paper : 9

(પદ અભ્યાસ) ('સુંદરમ્નાં ગીતો') (Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001436

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના :** (૧) કુલ પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપવાના છે. પ્રશ્ન એકમાં MCQ પ્રકારના વીસ પ્રશ્નો છે.
(૨) એક MCQ નો એક ગુણ કુલ વીસ ગુણ છે.
(૩) MCQ પ્રકારના પ્રશ્નોના ઉત્તર પણ ઉત્તરવહીમાં જ આપવાના રહેશે.

1 નીચે આપેલ વીસ બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોના સાચા વિકલ્પ જણાવો : 20

(1) ત્રિભુવનદાસ પુરુષોત્તમદાસ લુહારનો જન્મ કઈ સાલમાં થયો હતો ?

(અ) ઈ.સ. ૧૯૦૮ (બ) ઈ.સ. ૧૯૦૯

(ક) ઈ.સ. ૧૯૧૦ (ડ) ઈ.સ. ૧૯૧૧

(2) 'સુંદરમ્ના ગીતો'નું સંપાદન કયા વર્ષે પ્રકાશિત થયું ?

(અ) ઈ.સ. ૧૯૮૩ (બ) ઈ.સ. ૧૯૮૪

(ક) ઈ.સ. ૧૯૮૫ (ડ) ઈ.સ. ૧૯૮૬

(3) કયા કાવ્યસંગ્રહ માટે 'સુંદરમ્'ને 'નર્મદ સુવર્ણચંદ્રક' મળ્યો.

(અ) યાત્રા (બ) કાવ્યમંગલા

(ક) વસુધા (ડ) ઉન્નયન

(4) 'સુંદરમ્' જર્મન નાટ્યકાર અન્સ્ટ ટોલરના 'ટ્રાન્સ્ટ્રીગ્યુરેશન'નો અનુવાદ કયા નામે પ્રગટ કર્યો.

(અ) દક્ષિણાયન (બ) કાયાપલટ

(ક) મરીચિ (ડ) વસુધા

- (5) પ્રત્યેક ક્કડીના અંતિમ પંક્તિમાં પ્રશ્નાર્થ ચિહ્ન (?) 'સુંદરમ્'ના કયા ગીતમાં આવે છે.
- (અ) મનવા (બ) શ્યામ સજનવા
(ક) કોણ ? (ડ) નવું ભોજન
- (6) 'નવું ભજન' '..... એવાં ભજન ગાવ રગરગ જીવતી થાય' એવું કોણ કહે છે ?
- (અ) ભોજો ભગત (બ) કોયોભગત
(ક) ધીરો ભગત (ડ) કવિ
- (7) 'ભજન આજ ગાઓ એવાં મારા ભઈ...' પંક્તિઓ કયા ગીતની છે ?
- (અ) મનવા (બ) શ્યામ સજનવા
(ક) નવું ભજન (ડ) ધખના
- (8) દળણાં કોણ દળે છે ?
- (અ) શેઠ (બ) ગરીબ
(ક) શોષિત (ડ) માકોરબાઈ
- (9) 'આંખ ખોલું ત્યારે ભાળું અંધારાને મીચું ત્યાં તડકા ને લ્હાય'
- પંક્તિઓ સુંદરમ્ના કયા ગીતની છે ?
- (અ) મનવા (બ) ધખના
(ક) 'હું'જી (ડ) કોણ ?
- (10) 'પગમાં ગુરૂની મારા પાવડી તે પ્હેરી ભાઈ
અંગ પે ઓઢી લે એનો ભેખજી'
- પંક્તિઓ કયા ગીતની છે ?
- (અ) મનજી પ્રભુજી (બ) 'હું'જી
(ક) મનવા (ડ) હરિનાં હાટ
- (11) 'મનવા' ગીતમાં જીવનના વગડામાં કેવા મારગડા આવવાની કવિ વાત કરે છે ?
- (અ) કઠિન (બ) ખાડા-ટેકરાવાળા
(ક) ચઢાણવાળા (ડ) કો ઊલટા કો સૂલટા
- (12) 'મધુમય કમલ સમા તવ શરણે' અને 'કલમસમા તવ મધુમય શરણે'-પંક્તિમાં રહેલો અલંકાર ઓળખાવો.
- (અ) રૂપક (બ) ઉપમા
(ક) અનન્વય (ડ) શ્લેષ

- (13) 'સાત પાતાળનાં સળક્યાં પાણીડાં,
દરિયાને પેટ આગ ભડકી રહી'
- કાવ્ય પંક્તિઓ સુંદરમ્ના ક્યા ગીતની છે ?
(અ) 'ટીટોડી અને સાગર' (બ) દુનિયાનો દાતાર
(ક) હંકારી જા (ડ) હરિનાં હાટ
- (14) સુંદરમ્ના મતે 'દુનિયાનો દાતાર' કોણ ?
(અ) મેઘરાજા (બ) ખેડૂત
(ક) ઈન્દ્ર (ડ) ઈશ્વર
- (15) _____ સ્થિર બેસી કોણ સનાતન જોતું વાટ ? (ખાલી જગ્યા પૂરો)
(અ) આંબા ડાળે (બ) સરવર કિનારે
(ક) સંઘ્યા કાળે (ડ) પર્વતને શિખરે
- (16) અભ્યાસક્રમમાંની કઈ ગીતરચનામાં શીર્ષકમાં પ્રશ્નાર્થ ચિહ્નનો ઉપયોગ થયો છે ?
(અ) ગઠરિયાં (બ) 'કોણ ?'
(ક) 'હું' જી (ડ) ધખના
- (17) અગણિત સાયાં અને જુકાં મણિમોતી ત્યજીને કવિ 'મનવા'ને શું કરવાની સલાહ આપે છે ?
(અ) પ્રભુના નિર્મળ-નેહનો હાર ગળામાં ધરવાની
(બ) પુષ્પનો હાર પહેરવાની
(ક) રુદ્રાક્ષની માળા પહેરવાની
(ડ) કરમાં માળ પકડવાની
- (18) 'આ જગ તો જાણે જંગલાંની ઝાડી'-અલંકાર ઓળખાવો.
(અ) ઉપમા (બ) રૂપક
(ક) ઉત્પ્રેક્ષા (ડ) વ્યતિરેક
- (19) ગુજરાતી કવિતામાં શ્રી અરવિંદની મંત્ર કવિતાનો પ્રભાવ સુંદરમ્ના ક્યા કાવ્યસંગ્રહ પછી આવ્યો ?
(અ) વસુધા (બ) રંગ રંગ વાદળિયાં
(ક) યાત્રા (ડ) પલ્લવિતા
- (20) વાદળાંની યાત્રાનું સંક્ષિપ્ત વર્ણન સુંદરમ્ની કઈ ગીતરચનામાં આવે છે. ?
(અ) મનવા (બ) 'હું' જી
(ક) રંગ રંગ વાદળિયા (ડ) ત્રણ પાડોશી

2 સુંદરમ્ના જીવન, કવન અને સર્જકતાને ઘડનારાં પરિબલોની ચર્ચા કરો. 10

અથવા

2 'સુંદરમ્ના ગીતો'માં આધ્યાત્મિકતાનું આલેખન સુપેરે થયું છે. આ વિધાનની ચર્ચા કરો. 10

3 'સુંદરમ્ના ગીતો'માંથી દીન-જનવાત્સલ્ય ભાવનું નિરૂપણ કરતાં ગીતોની ચર્ચા કરો. 10

અથવા

3 સુંદરમ્ને ચર્ચેલ ગીત સ્વરૂપની વિગતે નોંધ લખો. 10

4 (અ) ટૂંકનોંધ લખો (બેમાંથી એક) 8

(1) 'ત્રણ પડોશી' કાવ્યનું રસદર્શન

(2) 'સુંદરમ્ના ગીતો'માં ભાષાવિનિયોગ

4 (બ) ટૂંકનોંધ લખો : (બેમાંથી એક) 8

(1) 'સુંદરમ્ના ગીતો' માં પ્રકૃતિ નિરૂપણ

(2) ગીત કવિ તરીકે સુંદરમ્

5 નીચેનામાંથી કોઈપણ બે કાવ્યોનો આસ્વાદ કરાવો. 14

(1) હંકારી જા

(2) મનજી પ્રભુજી

(3) ટીટોડી અને સાગર

(4) કોણ